

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1856/2023
11.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ПЛАНУС ПЛУС ДОО Београд, чији је пуномоћник Зоран Павловић, адвокат у ..., против туженог КМГ АРТ ДОО Београд, чији је пуномоћник Зоран Атељевић, адвокат у ..., ради накнадне штете, вредност предмета спора 19.455.527,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда 8Пж 1507/23 од 31.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 11.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда 8Пж 1507/21 од 31.05.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду 29П 3070/2018 од 05.12.2022. године, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу на име главног дуга плати износ од 19.455.727,57 динара и то: износ од 5.082.086,06 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2015. године до исплате, износ од 9.864.787,91 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2015. године до исплате, износ од 3.416.653,60 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2015. године до исплате, износ од 1.092.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 21.10.2015. године до исплате као и тужбени захтев за враћање бланко менице бр. АА ..., као неоснован. Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.607.250,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 1507/23 од 31.05.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда, и одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, којом пресуду побија због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Тужилац указује на битне повреде одредаба парничног поступка у томе што првостепени суд није имао основа у одредбама Закона о парничном поступку да прихвати разлоге сведока да ускрате давање исказа, а које разлоге је и другостепени суд сматрао оправданим. Даље, оспорава оцену писаних доказа, о околностима ради чијег доказивања је предложио и саслушање истих сведока. Истиче околности за које сматра да их ни првостепени ни другостепени суд нису правилно ценили. Таквим наводима, тужилац оспорава правилност поступања првостепеног суда, у вези са извођењем доказа и оцену изведених доказа од стране првостепеног суда, што према одредбама члана 407. Закона о парничном поступку нису дозвољени ревизијски разлози.

Наводима да другостепени суд није правилно приказао чињенично стање, нити ценио писмене доказе у списима, тужилац неосновано истиче повреду одредаба парничног поступка из члана 174. став 1. Закона о парничном поступку. Доказе је, ради утврђивања чињеничног стања ценио првостепени суд, тако да у вези оцене доказа пред другостепеним судом није могла бити учињена повреда. Правилност утврђеног чињеничног стања ревизијом се не може побијати у овој парници, по одредби члана 407. став 2. закона о парничном поступку. Тужилац сматра да су, без обзира на усмени договор, вештаци јасно утврдили висину потраживања тужиоца, да за сву робу, гориво и камион чију штету и надокнаду тужилац тражи, постоје књиговодствени докази које су вештаци ценили, те да је доказао висину штете коју је тужени причинио тужиоцу. Суштински, тужилац настоји да у ревизији изложи другачије чињенично стање него што га је утврдио првостепени суд, на темељу ког је донета пресуда у другом степену, што није дозвољен ревизијски разлог.

Предмет тужбеног захтева је исплата износа од 19.455.527,57 динара и то: износа од 5.082.086,06 динара на име стицања без основа у вредности преузете робе тужиоца, износа од 9.864.787,91 динар на име преузетог горива у име тужиоца, износа од 3.416.653,60 динара на име преузетог возила тужиоца марке ... регистарских ..., све са каматом по Закону о затезној камати почев од 21.10.2015. године, као и износа од 1.092.000,00 динара са каматом по Закону о затезној камати од 21.10.2015. године који износ је обрачунат на име накнаде штете у виду измакле користи тужиоца за период од 01.08.2015. до 01.10.2015. године, те захтев за враћање бланко менице АА ...

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда, парничне странке биле су у пословном односу на основу Уговора о продаји горива из фебруара месеца 2015. године, по коме је тужени испоручио тужиоцу гориво и деривате, а тужилац остао дужан туженом износ од 100.000,00 евра по основу цене за испоручену робу, што су парничне странке и констатовале Уговором о регулисању међусобних права и обавеза од 31.07.2015. године, у члану 1. Ради обезбеђења уредног измирења обавезе тужиоца, парничне странке уговориле су и конституисале вансудске хипотеке на непокретности у ванкњижном власништву статутарног заступника тужиоца. Чланом 2. уговора предвиђено је да ће тужилац потраживање туженог платити у року од 6 месеци од дана овере заложне изјаве. Током поступка нису достављени докази да је потраживање у износу од 100.000,00 евра, које је тужени имао према тужиоцу, измирено, макар и делимично, коришћењем било ког уговореног средства обезбеђења. Оценом исказа законског заступника тужиоца и из исказа сведока, првостепени суд је утврдио да је постојао усмени договор да тужилац преда туженом три бензинске пумпе на управљање и да се на тај начин, из добити остварене управљањем пумпама од стране туженог, пре свега измири претходно неспорно утврђени дуг у износу од 100.000,00 евра, а да ће се након тога прецизирати даља сарадња. Из Записника о затеченом стању горива и допунског асортимана од 18.07.2015. године, 19.07.2015. године и 21.07.2015. године првостепени суд утврђује да су сачињени на бензинским станицама „Градска болница“ „Војводе Мицка“ и бензинској станици „Шимановци“ у Шимановцима, да су сва три записника потписана од стране АА, ББ и ВВ, као и да су снабдевени печатом тужиоца. Записницима је констатовано укупно стање залиха горива и артикала допунског асортимана. Из записника о затеченом стању горива и допунског асортимана од 18.07.2015. године за пумпу у БС „Војводе Мицка“ је утврђено да у истом, поред осталог, стоји „по основу пописа остале робе (допунски асортиман) затечено стање на објекту износи 136.940,00 динара, стање по пословним књигама предузећа Планус плус износи: илузорно је рачунати залихе јер се никако не слажу треба проверити са књиговођом“. Из записника о затеченом стању горива и допунског асортимана од 19.07.2015. године за пумпу ББ „Градска болница“ стоји „по основу пописа остале робе затечено стање на објекту износи 346.700,00 динара, стање по пословним књигама предузећа Планус плус износи - непознато јер је немогуће утврдити, КЕПУ књига је код књиговође, а залихе у компјутеру нису веродостојне“. Записником о затеченом стању горива и допунског асортимана од 21.07.2015. године за пумпу „ББ Шимановци“ стоји „по основу пописа основне робе затечено стање на објекту 1.059.675,00 динара, стање по пословним књигама предузећа Планус плус износи: КЕПУ књига се налази код књиговође“.

Првостепени суд закључује да се из садржине изведених доказа не могу са сигурношћу утврдити права и обавезе уговорних страна које су установљене усменим договором, нити било које појединости које се тичу примопредаје три бензинске пумпе и одговарајуће документације која би пратила наведену примопредају. Првостепени суд закључује да је у погледу усменог договора који се тиче предаје три пумпе туженом на управљање постојало поверење између парничних странака као учесника правног односа, али је уз предавање печата, приступних шифри банкама, сефовима, предају картица и свега што је потребно ради пословања привредног субјекта, а ради реализације усменог договора који се тичао предаје пумпи туженом, изостала документација из које би се са сигурношћу могло утврдити шта је затечено на пумпама

и предато туженом и да није могуће утврдити ни кривицу нити допринос, ни висину штете поступањем туженог. У конкретном случају није разјашњено да ли је, ко, када, шта и коме предао и то: на страни лица која предају робу односно гориво постоји недоумица шта се и у којој количини предаје. Остало је нејасно на основу чега је вештак утврдио вредност робе, односно увидом у коју документацију, па првостепени суд и по налажењу другостепеног суда правилно одлуку није засновао на налазу вештака, јер није поткрепљен адекватно писаним доказима. Из наведених разлога, првостепени суд, налази да није основан тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени на исплату износа од 5.089.586,03 динара, јер из достављених доказа суд није могао утврдити јасне и недвосмислене количине робе које су туженом предате. Првостепени суд одбија тужбени захтев тужиоца и у делу за исплату износа од 9.864.787,91 динар на име преузетог горива у име тужиоца, јер књиговодствена картица за 2015. годину, не садржи оверу од стране Игминтпетрола са потписом овлашћеног лица и печатом привредног друштва као испоручиоца горива. Такође, вештак је утврдио да тужилац у јавно објављеним финансијским извештајима није документовао постојање добити за 2015. годину тако да просечна нето добит коју је тужилац остварио у периоду од јануара до јула 2015. године износи 0,00 динара, што значи да се не може утврдити очекивана добит за период август-октобар 2015. године те није основан ни захтев туженог за исплату износа по том основу, нити се може одлучивати у том делу без претходно утврђене кривице на страни туженог. У вези са ценом спорног возила „...“ суд налази да захтев за исплату вредности није основан. Рачун ИФУ-1/2015 од 17.07.2015. године којим је фактурисан износ од 750.000,00 динара је издао тужилац. Плаћен је од стране туженог фактурисани износ за предметно возило, а позивање на то да је тужени на обрасцу тужиоца издао рачун на име тужиоца, са налогом за уплату на рачун трећег привредног друштва судови не сматрају релевантним без доказивања неистинитости саме те исправе. Коначно, нижестепени судови закључују, применом правила о терету доказивања, да тужилац, на коме је терет доказивања, чињенице да је тужени преузео одређену робу од тужиоца, неосновано задуживао тужиоца наручујући робу коју није плаћао добављачима, отуђио теретно возило тужиоца, чиме му је причинио штету која је предмет тужбеног захтева у конкретним износима, није доказао, те су основ и висина тужбеног захтева остали недоказани. У погледу захтева за враћање бланко менице бр. АА ..., првостепени суд је навео да је тужбени захтев одбијен, јер тужилац није доказао да је испунио обавезу из уговора који је и био основ издавања менице. Другостепени суд је прихватио за правилну првостепену одлуку.

Врховни суд, налази да ревизија тужиоца није основана.

Како је напред наведено, у овој парници се ревизија не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, према одредбама члана 407. став 2. Закона о парничном поступку, јер се не ради о правноснажној пресуди донетој у другом степену из одредбе члана 403. став 2. истог закона. Према томе, нису од значаја наводи ревизије којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања нити закључака нижестепених судова о доказаности битних чињеница на којима тужилац заснива тужбени захтев.

Тужилац је поставио тужбени захтев за накнаду штете, обичне – по основу умањења тужиочеве имовине и измакле користи – добити тужиоца у одређеном

периоду. Према одредбама Закона о облигационим односима, члана 155, штета је умањење нечије имовина и спречавање њеног повећања. Ко другоме проузрокује штету, дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (члан 154.). Тужилац није доказао да је одређеним радњама туженог дошло до штете по његову имовину, умањења имовине или спречавања њеног повећања, и у одређеној висини. То су резултати спроведеног доказног поступка у овој парници. Према томе, није доказана основаност тужбеног захтева за накнаду штете.

Тужилац је тужбени захтев за враћање бланко менице засновао на наводима да је туженом предао бланко меницу на име обезбеђења потраживања из Уговора о купопродаји од 27.02.2015. године, коју је тужени попунио и предао на наплату на износ од 6.187.258,63 динара, иако његово потраживање у том тренутку није било доспело. У ревизији, тужилац истиче да је тужени неосновано задржао и поднео меницу на наплату и тиме блокирао рачун тужиоца, а да није доставио доказ да је задужио тужиоца по било ком основу и да је чак и парнични поступак који је тужени покренуо против тужиоца окончан одбијањем тужбеног захтева, па надаље, да је сав новац од продаје горива и робе он преузео, што по блокади рачуна меницом, што наплатом од продаје горива и друге робе.

Самим наводима тужиоца произилази неоснованост тужбеног захтева за враћање бланко менице, јер таква меница не постоји. Бланко издата меница је попуњена и предата је на наплату. Стога, тужилац једино може истицати захтеве којима би оспоравао ваљаност менице, са попуњеним меничним елементима и захтевати враћање оног што је евентуално по неважећој меници наплаћено.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одбио ревизију као неосновану.

Врховни суд је одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка јер ревидент није успео са ревизијом, а захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију и судске таксе на име одговора на ревизију јер овај трошак није био потребан за одлучивање о ревизији, применом одредаба члана 153. и 154. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић